

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Кафедра соціальної психології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

перший рівень

(назва рівня вищої освіти)

галузь знань _____ 05 Соціальні та поведінкові науки

(шифр та назва галузі знань)

спеціальність _____ 6.053 Психологія

(код і назва спеціальності)

кваліфікація _____ бакалавр з психології

Робоча програма ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Харківська державна академія культури

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри соціальної психології

Протокол від. “ 27 ” серпня 2016 року № 1

Завідувач кафедри соціальної психології

_____ (підпис) (Большакова А.М.)
(прізвище та ініціали)

. “ 27 ” серпня 2015 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
Кількість кредитів – 9	Галузь знань <u>05 Соціальні та поведінкові науки</u> (шифр і назва)	Обов'язкова	
	<u>6.053 Психологія</u> (шифр і назва)		
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування): <u>6.053 Психологія</u>	Рік підготовки: 2-й	
Змістових модулів – 2		Семестр 3-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)			Лекції 27 год.
Загальна кількість годин – 270			
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 7 самостійної роботи студента – 8,8		Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Семнарські 24 год.
	Самостійна робота 151 год.		
	Індивідуальні завдання: _ год.		
	Вид контролю: залік		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить 68/97

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

«Вступ до спеціальності» – навчальна дисципліна, яка в контексті сучасних досягнень психологічної науки посилює теоретичну та практичну професійну підготовку бакалаврів з психології.

Мета: формування системи наукових уявлень щодо категоріального апарату і проблематики психологічної науки та впорядкованих базових уявлень про суттєві аспекти професійної діяльності психолога – дослідника та психолога – практика.

Завдання:

- розвиток у студентів зацікавленості щодо психології та створення мотивації вивчення циклу психологічних дисциплін протягом навчання за спеціальністю;
- формування у студентів системи уявлень про психологічну науку її місце в системі інших наук, структуру та призначення;
- розкриття основних підходів до визначення предмету психології;
- ознайомлення студентів з основними напрямками сучасної психології;
- ознайомлення з основними сферами здійснення практичної психологічної діяльності та етичними вимогами щодо її здійснення.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
<ul style="list-style-type: none"> • володіння культурою мислення, аналізом, синтезом, узагальненням та систематизацією фактів і теоретичних положень; • володіння навичками аналізу своєї діяльності та застосування методів когнітивної та емоційної регуляції власної діяльності, фізичного та психічного стану; • відбору та застосування психодіагностичних методик; • розробки та реалізації типових програм, спрямованих на профілактику відхилень у соціальному та особистісному статусі, психічному розвитку людини, а також негативного впливу професійних ризиків в різних видах діяльності; • проведення роботи з кадровим 	<ul style="list-style-type: none"> • здатність продемонструвати базовий рівень знання та розуміння основних законів психічної діяльності людини, що визначаються у загальній, віковій, соціальній, юридичній, політичній, клінічній психології, етнопсихології; • здатність враховувати вікові, гендерні, соціально-економічні, релігійні, культурні та інші відмінності при вирішенні завдань у професійній та соціальній діяльності; • здатність обирати, використовувати, модифікувати та адаптувати існуючі і створювати нові методики науково-дослідної та психодіагностичної діяльності з використанням методів математичної статистики та інформаційних технологій; • виконувати приписи лікаря-

складом різного типу організацій з метою відбору кадрів, управління їх мотивацією та створення соціально-психологічного клімату, що сприяє оптимізації процесу досягнення цілей організації;	психіатра щодо здійснення патопсихологічного обстеження та надання психологічної допомоги у процесі діагностики та терапії психічних захворювань; <ul style="list-style-type: none"> • здійснювати діагностику та експертизу психологічних властивостей і станів, особливостей розвитку різних сфер особистості та особливостей груп.
--	---

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- предмет, структуру і методи сучасної психології,
- загальну характеристику сучасних шкіл та напрямків психологічної науки;
- основні вимоги до особистісних та професійних якостей психолога-дослідника та психолога-практика;
- основні види практичної діяльності психолога.

вміти:

- орієнтуватися в предметі та актуальних завданнях психологічної науки;
- розрізняти теоретичні та практичні підходи, розроблювані у сучасних напрямках психологічної науки;
- обґрунтовувати практичні значущість досягнень психологічної науки та використання отриманих психологічних знань у наданні психологічної допомоги.

мати навички:

- роботи з навчальною, науковою, методичною і науково-популярною психологічною літературою;
- конспектування та реферування психологічної літератури;
- підготовки та презентацій і доповідей із психологічної проблематики.
- саморефлексії щодо власної майбутньої професійної діяльності (оцінка рівню розвитку професійно важливих якостей, орання напрямів для саморозвитку та професійного зростання).

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Загальні питання психодіагностики

Змістовий модуль 1. Психологія як наука

Тема 1. Предмет, галузі, розділи та види психології

Тема 2. Нарис історії розвитку психологічної науки

Тема 3. Методи досліджень у психологічній науці

Тема 4. Психічна діяльність людини та тварин. Свідомість та несвідомі психічні процеси

Змістовий модуль 2. Психологія як галузь практичної діяльності

Тема 5. Особистість психолога-практика

Тема 6. Загальна характеристика видів практичної діяльності психолога: психодіагностика, профорієнтація, просвітництво

Тема 7. Загальна характеристика видів практичної діяльності психолога: психологічне консультування та психокорекція

Тема 8. Загальна характеристика видів практичної діяльності психолога: психопрофілактика, психотерапія та реабілітація

Тема 9. Загальна характеристика видів практичної діяльності психолога: розвиток та активне соціально-психологічне навчання

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	сем	ін д	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1						
Змістовий модуль 1. <u>Психологія як наука</u>						
Предмет, галузі, розділи та види психології	20	4		2		16
Нарис історії розвитку психологічної науки	20	2		2		16
Методи досліджень у психологічній науці	21	2		2		17
Психічна діяльність людини та	27	4	4	2		17

тварин. Свідомість та несвідомі психічні процеси						
Разом за змістовим модулем 1	90	12	4	8		66
Змістовий модуль 2. Психологія як галузь практичної діяльності						
Особистість психолога-практика	39	2	16	4		17
Загальна характеристика видів практичної діяльності психолога: психодіагностика, профорієнтація, просвітництво	33	4	10	2		17
Загальна характеристика видів практичної діяльності психолога: психологічне консультування та психокорекція	29	4	4	4		17
Загальна характеристика видів практичної діяльності психолога: психопрофілактика, психотерапія та реабілітація	27	2	4	4		17
Загальна характеристика видів практичної діяльності психолога: розвиток та активне соціально-психологічне навчання	52	3	30	2		17
Разом за змістовим модулем 2	170	15	64	16		85
Усього годин	270	27	68	24		151

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет, галузі, розділи та види психології	2
2	Нарис історії розвитку психологічної науки	2
3	Методи досліджень у психологічній науці	2
4	Психічна діяльність людини та тварин. Свідомість та несвідомі психічні процеси	2
5	Особистість психолога-практика	4
6	Загальна характеристика видів практичної діяльності психолога: психодіагностика, профорієнтація, просвітництво	2
7	Загальна характеристика видів практичної діяльності психолога: психологічне консультування та психокорекція	4
8	Загальна характеристика видів практичної діяльності психолога: психопрофілактика, психотерапія та реабілітація	4

9	Загальна характеристика видів практичної діяльності психолога: розвиток та активне соціально-психологічне навчання	2
	Разом	24

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Психічна діяльність людини та тварин. Свідомість та несвідомі психічні процеси	4
2	Особистість психолога-практика	16
3	Загальна характеристика видів практичної діяльності психолога: психодіагностика, профорієнтація, просвітництво	10
4	Загальна характеристика видів практичної діяльності психолога: психологічне консультування та психокорекція	4
5	Загальна характеристика видів практичної діяльності психолога: психопрофілактика, психотерапія та реабілітація	4
6	Загальна характеристика видів практичної діяльності психолога: розвиток та активне соціально-психологічне навчання	30
	Разом	68

7. Теми лабораторних занять

Не передбачено

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет, галузі, розділи та види психології	16
2	Нарис історії розвитку психологічної науки	16
3	Методи досліджень у психологічній науці	17
4	Психічна діяльність людини та тварин. Свідомість та несвідомі психічні процеси	17
5	Особистість психолога-практика	17
6	Загальна характеристика видів практичної	17

	діяльності психолога: психодіагностика, профорієнтація, просвітництво	
7	Загальна характеристика видів практичної діяльності психолога: психологічне консультування та психокорекція	17
8	Загальна характеристика видів практичної діяльності психолога: психопрофілактика, психотерапія та реабілітація	17
9	Загальна характеристика видів практичної діяльності психолога: розвиток та активне соціально-психологічне навчання	17
	Разом	151

9. Індивідуальні завдання

1. Психодіагностика як наука та галузь практичної діяльності психолога
2. Етика психодіагностичної діяльності.
3. Нормативні вимоги до посібника із застосування тесту
4. Професійно-кваліфікаційні вимоги до розробників та користувачів психодіагностичних методик
5. Загальна класифікація та характеристика методів психодіагностики
6. Психометричні характеристики психодіагностичних методик
7. Процедура психодіагностичного обстеження
8. Психологічний діагноз як результат психодіагностичного обстеження
9. Методики діагностики особливостей уваги
10. Методики діагностики мнемічної діяльності
11. Методики діагностики мислення
12. Методики діагностики інтелекту та когнітивних стилів
13. Особистісні тести-опитувальники
14. Проективні психодіагностичні методики
15. Методики діагностики міжособистісних відносин

10. Методи навчання

Методи навчання, що використовуються у процесі лекційних занять:

- лекція з елементами пояснення;
- лекція-бесіда;
- лекція-дискусія;
- ілюстрація наочних матеріалів;
- пояснення.

Методи навчання, що використовуються під час практичних занять:

- виконання вправ та завдань;
- робота з текстом підручника (конспектування, анотування, реферування, цитування тощо);
- самостійна робота.

11. Методи контролю

Підсумковий контроль. Для контролю засвоєння дисципліни навчальним планом передбачений залік. Проведення підсумкової атестації і отримання на ній позитивної оцінки включає: а) оцінку проміжної атестації (результати модуля), б) оцінку відвідуваності занять і активність в аудиторії; а також в) оцінку виконання усіх завдань самостійної роботи.

Поточний контроль. Для поточного контролю використовуються результати практичних занять.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота									Сума
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	100
15	10	10	15	10	10	10	10	10	

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (для заліку)
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

№ з/п	Найменування методичних матеріалів	Рік видавництва	Наявність в бібл. примірн.	Ел. варіант	Код
1	2	3	5	6	7
1. ТЕКСТИ ТА КОНСПЕКТИ ЛЕКЦІЙ					
1	Основи психодіагностики : Опорний конспект лекцій до курсу до курсу для студ. 2 курсу напряму «Соціальна педагогіка» освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» / Харк. держ. акад. культури; Уклад.: А.М. Большакова. – Х., 2012. – 57 с.	2012	50	+	
2. СЛОВНИКИ, ДОВІДНИКИ					
1	Большой психологический словарь / Под ред. Б.Г. Мещерякова, В.П. Зинченко.- СПб.: прайм-ЕВРОЗНАК, 2003.- 672 с.	2003	2	-	
2	Дьяченко М.И.. Психологический словарь-справочник / М.И. Дьяченко, Л.А. Кандыбович.- Минск: Харвест, 2001.- 576 с.	2001	1	-	
3	Психологический словарь / Под ред. В. П. Зинченко, Б. Г. Мещерякова.- М.: Педагогика-Пресс, 1999.- 439 с.	1999	1		
4	Ребер Артур. Большой толковый психологический словарь. В 2-х т. / Артур Ребер ; The Penguin.- М.: АСТ, 2001.	2001	1		
5	Словарь практического психолога / Сост. С.Ю. Головин.- Минск: Харвест, 2003.- 800 с.	2003	1		

14. Рекомендована література

Базова

1. Анастаси А. Психологическое тестирование : Пер. с англ.: Кн. 1./ А. Анастаси. – М.: Педагогика, 1982. – 318 с.

1. Бурлачук Л.Ф. Введение в проективную психологию / Л.Ф. Бурлачук. – К.: Ника – центр, 1997. – 128 с.

2. Бурлачук Л.Ф. Психодіагностика личности / Л.Ф. Бурлачук. – К.: Здоров'я, 1989. – 168 с.

3. Бурлачук Л.Ф. Психодіагностика / Л.Ф. Бурлачук. – СПб.: Питер, 2001. – 245 с.

4. Бурлачук Л.Ф. Словарь-справочник по психодиагностике / Л.Ф. Бурлачук, С.М. Морозов. – СПб.: Питер, 1999. – 528 с.
5. Кулагин Б.В. Основы профессиональной психодиагностики. – Л.: Медицина, 1984. – 216 с.
6. Общая психодиагностика / Под ред. А.А. Бодалева, В.В. Столина. – М.: Изд-во МГУ, 1987. – 303 с.
7. Практикум по общей, экспериментальной и прикладной психологии / Под общей ред. А.А. Крылова, С.А. Маничева. – СПб.: Питер, 2000. – 560 с.
8. Райгородский Д.Я. Практическая психодиагностика. Методики и тесты. Учебное пособие. – Самара : БАХРАХ, 1998. – 672 с.
9. Этические стандарты психолога // Вопросы психологии. – 1990. – № 5. – С. 158 – 161.

Допоміжна

1. Большакова А.Н. Методологические основы психодиагностики : Конспект лекций А.Н. Большакова. – Харьков: ХГАК, 2001. – 86 с.
2. Регуш Л.А. Практикум по наблюдению и наблюдательности. – СПб.: Питер, 2001. – 174 с.
3. Собчик Л.Н. Метод портретных выборов. – СПб.: Речь, 2002. – 183 с.
4. Собчик Л.Н. Моивационный тест Хекхаузена. – СПб.: Речь, 2002. – 16 с.
5. Собчик Л.Н. Стандартизированный многофакторный метод исследования личности СМИЛ. – СПб.: Речь, 2000. – 219 с.
6. Анастаси А. Психологическое тестирование: Пер. с англ.: Кн. 2. – М.: Педагогика, 1982. – 295 с.
7. Архангельский С.И. Вопросы измерения, анализа и оценки результатов в практике педагогического исследования. – М.: Знание, 1975. – 43 с.
8. Атлас для экспериментального исследования отклонений в психической деятельности человека / Под ред. И.А. Полищука. – Киев: Здоров'я, 1980. – 123 с.
9. Березин Ф.Б., Мирошников М.П., Рожанец Р.В. Методика многостороннего исследования личности в клинической медицине и психогигиене. – М.: Медицина, 1976. – 176 с.
10. Блейхер В.М., Крук И.В. Патопсихологическая диагностика. – Киев: Здоров'я, 1986. – 280 с.
11. Бурлачук Л.Ф. Исследование личности в клинической психологии. – Киев: Вища школа, 1979. – 175 с.
12. Вассерман Л.И. Психологическая диагностика и новые информационные технологии. – СПб.: ООО «СЛП», 1997. – 203 с.
13. Гайда В.К. Практикум по экспериментальной и прикладной психологии. – Л.: Изд-во ЛГУ, 1990. – 272 с.
14. Гильбух Ю.З. Психодиагностика в школе. – М.: Знание, 1989. – 79 с.
15. Гуревич К.М. Что такое психодиагностика. – М.: Знание, 1985. – 80 с.
16. Елисеев О.П. Практикум по психологии личности. – СПб.: М., 2000. – 554 с.
17. Леонтьев Д.А., Рассказова Е.И. Тест жизнестойкости. – М.: Смысл, 2006. – 63 с.

18. Немов Р.С. Психология: В 3 кн. Кн. 3: Психодиагностика. Введение в научное психологическое исследование с элементами математической статистики. – М.: ВЛАДОС, 1998. – 632 с.
19. Практикум по общей психологии / Под ред. А.И. Щербакова. – М.: Просвещение, 1990. – 285 с.
20. Психодиагностика: теория и практика: Пер. с нем. / Под ред. Н.Ф. Талызиной. – М.: Прогресс, 1986. – 207 с.
21. Регуш Л.А. Практикум по наблюдению и наблюдательности / Л.А. Регуш. – СПб. : Питер, 2001. – 174 с.
22. Рубинштейн С.Я. Экспериментальные методики патопсихологии. – М.: Апрель Пресс, 1999. – 414 с.
23. Рукавишников А.А., Соколова М.В. Нормы профессиональной этики для разработчиков и пользователей психодиагностических методик. Стандартные требования к психологическим тестам. – Ярославль: Дебют, 1991.
24. Соколова Е.Т. Проективные методы исследования личности. – М.: Изд-во МГУ, 176 с.
25. Шванцара Й. Диагностика психического развития. – Прага: Мед. изд-во Авиценнум, 1978. – 388 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Научная электронная библиотека <http://elibrary.ru/defaultx.asp>
2. Наукова періодика України <http://www.nbuv.gov.ua/portal/>
3. Экзистенциальная и гуманистическая психология (информационный сайт) <http://hpsy.ru/>
4. Библиотека Института психотерапии и клинической психологии <http://www.psyinst.ru/library.php>
5. Полнотекстовая база данных изданий по психологии и педагогике http://psyjournals.ru/journal_catalog/index.shtml
6. Психологи: журнал Высшей школы экономики <http://psy-journal.hse.ru/full/>
7. Московский психологический журнал <http://magazine.mospsy.ru/>
8. Онлайн библиотека по психологии и саморазвитию. http://www.koob.ru/practic_psychology/
9. Электронные психологические словари по психологии. (<http://azps.ru/handbook/>; <http://psi.webzone.ru/>)
10. Материалы по контролю сознания и деструктивным культам <http://evolkov.net/cults/>